

III. Kunskaper om det goda och
det sanna hör inte till tron,
förrän människan
älskar sin nästa. Men de
tjänar som ett förråd med vars
hjälp människokärlekens tro
kan bildas.

25. Hos människan finns redan från barndomen en dragning
åt att vilja veta, och därigenom lär hon sig mycket som
både kommer att vara henne till nytta, och mycket som inte
kommer att vara till nytta. När hon kommer till vuxen ålder
och blir engagerad i någon slags verksamhet, så tar hon till sig
de lärdomar som hör ihop med denna verksamhet. Detta blir
då hennes nytta och är det som tilltalar hennes känsla. På det
sättet kommer dragningen till nytta till stånd. Den i sin tur fram-
bringar en önskan att hitta medel som passar den verksamhet
som är just hennes nytta i livet. En sådan utveckling finns hos
alla människor här i världen, ty alla är engagerade i något slags
verksamhet, för vilken ett fortskridande sker från nyttan, som
är målet, via medlen, och fram till nyttan själv som är hand-
lingen. Men eftersom denna nytta och dess tillhörande medel
är avsedda för ett liv här i världen, så kallar vi den läggningen
för den naturliga känslans läggning.

26. Ett nyttobringande liv här i världen är något som alla människor tänker på. Men de tänker också på ett nyttobringande liv i himlen. Till ett sådant liv kommer man nämligen efter livet på jorden, och efter livet här lever man där i all evighet. Därför skaffar sig alla från barndomen kunskaper om det sanna och det goda från Ordet, eller från kyrkans lära, eller från predikningar, som kommer att vara användbara i det livet. Sedan förvarar man dem i det yttre minnet² i större eller mindre omfattning beroende på hur stark den medfödda läggningen att vilja veta är och hur den har ökats av uppmuntran på olika sätt.

27. Men alla dessa kunskaper, vilka de än är och hur många de än är, utgör bara ett förråd ur vilket människokärlekens tro bildas. Och en sådan tro kan bara bildas i den mån som vi vänder oss bort från det onda därför att det är en synd. Så om vi gör så, blir kunskaperna en del av en tro som inom sig har andligt liv. Om vi däremot inte vänder oss bort från det onda därför att det är en synd, så är sådana kunskaper inget annat än just kunskaper, och de ingår inte i en tro som har andligt liv.

28. Detta förråd är högst nödvändigt, eftersom det utan ett sådant förråd är omöjligt att bilda en tro. Det är nämligen kunskaper om det sanna och det goda som träder in och skapar tron. Om det inte finns några sådana, så finns det ingen tro. En tro som är tom och öde existerar helt enkelt inte. Om det finns några få kunskaper, så är tron obetydlig och svag, men om det finns rikligt med kunskaper, så är tron fullödig i enlighet med hur rika kunskaperna är.

29. Man bör också känna till, att kunskaper om det äkta sanna och goda är det som gör tron, och inte kunskaper

2 Latin: memoria naturali

om falska tänkesätt, ty tro är sanning, vilket har nämnts ovan i #5-11. Och eftersom falskheterna motsätter sig det sanna, så förstör de tron. Inte heller kan människokärleken finnas där det bara finns falskheter. Det beror på att människokärleken och tron utgör ett på samma sätt som det goda och det sanna utgör ett, vilket har nämnts ovan i #18. Från dessa resonemang följer också, att när det inte finns några kunskaper om det äkta sanna och goda, så finns det heller inte någon tro, och därav följer också att med ett fåtal kunskaper så finns bara lite grand av tro, och med en mångfald av kunskaper så finns en upplyst tro som står i proportion till hur fullödiga kunskaperna är. Hur klok en människa är står i proportion till hennes tro som är grundad på människokärleken.

30. Däremot finns det många som inte har ett inre erkännande av det sanna, men som ändå har människokärlekens tro. Det är de som i levernet har sett till Herren och för religionens skull har undvikit det onda, men på grund av sin upptagenheten av världens verksamheter har de hållits borta från att fundera över sanningarna, eller för att de som har undervisat dem har brustit vad gäller sanningarna. Men i sitt inre eller i sin ande är de ändå sådana som har bestyrkt det sanna, eftersom de har känt sig berörda av det sanna. Och därför, när de dör och blir andar och blir undervisade av änglar, så bestyrker de sig i det sanna och tar med glädje emot det sanna. Fast det förhåller sig på ett annat sätt med dem som i sitt leverne inte har sett till Herren och inte heller har undvikit det onda för religionens skull. Dessa har i sitt inre eller i sin ande inte någon som helst dragning till det sanna, och därför bestyrker de inte heller på något sätt det sanna. Så när dessa efter döden, när de blir andar och får undervisning av änglarna, vill de helt enkelt inte bestyrka det sanna och tar

alltså inte emot det. Förklaringen är att det onda levernet hyser ett inre hat mot det sanna, medan det goda levernet hyser en innerlig kärlek till det sanna.

31. De kunskaper om det sanna och det goda, som föregår bildandet av tron, ser för några ut som om de redan tillhörde tron, men det gör de ännu inte. Även om de tänker och säger att de tror, så tror de ändå inte, och kunskaperna hör heller inte till tron, för de hör enbart ihop med tanken om att en sak är på ett visst sätt, men inte med ett inre erkännande av att de faktiskt är sanningar. Och tron att de är sanningar – utan att veta att de är det – är som en slags intalelse som står långt ifrån ett inre erkännande av det sanna. Men så snart som människokärleken planteras in, kommer dessa kunskaper att ingå i tron, men endast om det finns människokärlek i den. I det första tillståndet, innan människan känner av människokärleken, så intar denna tro liksom första plats och människokärleken den andra. Men i det andra tillståndet, när människan har börjat känna av människokärleken, intar tron andra platsen och människokärleken den första. Detta första tillstånd kallas för omdaning, och det andra för pånyttfödelse. Det som sker med människan i det tillståndet är, att visheten ökar för varje dag, och för varje dag förökar det goda sanningarna och gör så att de bär frukt. Människan är som ett träd som bär frukt, och som i sin frukt bär på frön som kan bli nya träd, och därefter skapa en trädgård. Så blir hon en riktig människa och efter döden en ängel vars liv är människokärlek och vars form är tro, en tro vars skönhet bestäms av hur människokärleken ser ut. Och då kallas tron inte längre för tro utan insikt.³ Av allt detta kan vi dra slutsatsen att all tro kommer ur människokärleken och ingenting ur tron själv, och på samma sätt att människokärleken skapar tron och inte tron

3 Latin: intelligentia

människokärleken. Först är begreppen om det sanna liksom förvaringskärl med föda som står i ett förråd och inte blir till näring förrän människan får lust att äta och plockar fram säden.

32. Det ska också sägas hur tron formas av människokärleken. Alla människor har ett naturligt sinne och ett andligt sinne. Det naturliga sinnet är anpassat till världen och det andliga till himlen. Vad gäller förståndet så är människan närvarande i båda dessa. Men med viljan är det inte så, förrän människan vänder sig bort från och tar avstånd från det onda såsom synd. När hon gör det, så öppnas det andliga sinnet också med hänsyn till viljan. När det är öppet strömmar andlig värme från himlen in i det naturliga sinnet. Denna värme är till sitt väsen människokärlek, och den levandegör kunskaperna om det sanna och det goda som finns där, och av dem formar den tron. Då händer samma sak som med trädet, som inte får någon växtkraft innan solens värme strömmar till och förenar sig med ljuset, som ju är det som händer när våren kommer. Det finns också en fullständig överensstämmelse mellan levandegörandet av människan och växtkraften i trädet på så sätt, att i det första fallet verkar himlens värme och i det andra jordens värme. Därför liknar Herren så ofta människan vid ett träd.

33. Av dessa saker kan vi konstatera, att kunskaperna om det sanna och det goda inte hör till tron, förrän människan har människokärlek, men att de hålls i ett förråd med vars hjälp människokärlekens tro kan bildas. Hos den som är pånyttfödd blir kunskaperna om det sanna verkligen det sanna och det gör också kunskaperna om det goda, för förståelsen av det goda finns i förståndet och känslans dragning till det goda finns i viljan. Och det som finns i förståndet kallas sanning, och det som finns i viljan kallas godhet.

IV. Den kristna tron i sin allomfattande form

34. Den kristna tron i sin allomfattande form är följande: Herren från evighet, som är Jehovah, kom in i världen för att underkuva helvetena och förhärliga sitt Mänskliga, och utan detta skulle ingen dödlig ha kunnat frälsas, och de som tror på honom blir frälsta.

35. Det sägs ”den kristna tron i sin allomfattande form” därför att detta är det som är allomfattande i denna tro, och det allomfattande i tron är det som ska finnas i allt och i varje detalj.⁴

1. Det allomfattande i tron är, att Gud till person och väsen är En, i vilken det finns en Trehet, och att Herren är denne Gud.
2. Det allomfattande i tron är, att ingen dödlig hade kunnat bli frälst om inte Herren hade kommit in i världen.
3. Det allomfattande i tron är, att han kom i världen för att undanröja helvetet från människan, och han undanröjde det genom strider mot och segrar över det, och på så sätt underkuvade han och iordningställde det under sin lydnad.
4. Det allomfattande i tron är också, att han kom i världen för att förhärliga det Mänskliga som han antog i världen, det vill säga, förena det med det Gudomliga som var dess ursprung. På så sätt håller han helvetet, som han har underkuvat, i

⁴ Liknande uppställningar finns i Uppenbarelseboken uppenbarad #67, Kort framställning #116, och i Sanna kristna religionen #2

ordning och under sin lydnad i all evighet. Och eftersom ingen av dessa saker skulle ha varit möjliga utan att han gick igenom frestelser och detta ända till det yttersta, där det yttersta var korslidandet, så uthärdade han dem.

Så ser den kristna tron i sin allomfattande form ut när det gäller Herren.

36. Vad gäller människan är den kristna tron allmänt betraktad att tro på Herren, ty att tro på honom åstadkommer en förbindelse med honom, genom vilken människan blir frälst. Att tro på honom är att ha tillit till att han frälser, och eftersom ingen annan kan ha tillit till honom än de som lever väl, så betyder att tro på honom även detta.

37. Dessa två allomfattande läror har behandlats i detalj, den första som handlar om Herren i Nya Jerusalems lära om Herren, och den andra som handlar om människan i Nya Jerusalems lära om livet, så därför behöver vi inte här gå vidare i diskussionen om dessa saker.

v. Den nutida tron i sin allomfattande form

38. Den nutida tron i sin allomfattande form är följande:
Gud Fader sände sin Son för att tillfyllestgöra för människosläktet, och på grund av denna Sonens förtjänst känner han medlidande och frälser dem som tror detta (eller enligt andra frälser dem som tror detta och samtidigt gör goda gärningar).

39. Men för att tydligare förstå hur denna tro ser ut vill jag i tur och ordning lägga fram de saker som den innehåller.
Den nutida tron fastlägger följande punkter:

- i. Gud Fader och Gud Sonen är två, och båda är av evighet
- ii. Gud Sonen kom i världen genom Faderns vilja för att tillfyllestgöra för människosläktet, som annars skulle ha gått under i en evig död enligt den Gudomliga rättvisan, som kallas en hämnande rättvisa.
- iii. Sonens tillfyllestgörande skedde genom att uppfylla lagen, och genom att gå igenom korslidandet.
- iv. Fadern blev rörd till barmhärtighet av det som Sonen gjorde.
- v. Sonens förtjänst tillräknas dem som tror på detta.
- vi. Detta tillräknande sker omedelbart, och därför kan det äga rum om inte förr så vid dödens yttersta stund.
- vii. När något av en frestelse uppstår, sker en befrielse genom denna tro.
- viii. Framför allt hos de [som tror så] finns tillit och förtröstan.

- ix. (ix.) Framför allt hos de [som tror så] finns rättfärdiggörelse, nåd i fullhet från Fadern tack vare Sonen, förlåtelse av alla synder och därmed frälsning.
- x. De som är mer lärda antar att det hos dessa finns en drivkraft till att göra det goda som verkar i det fördolda men att det inte synligt sätter viljan i rörelse. Andra antar att påverkan sker synligt, men i båda fallen sker det genom den Helige Ande.
- xi. De flesta som bekräftar sig dels i tanken att ingen av sig själv klarar av att göra det goda som faktiskt är gott – om det inte är för förtjänstens skull – dels i tanken att ingen står under lagens ok, de är försumliga och tänker inte på det onda och det goda i levernet. Det beror nämligen på, att de säger till sig själva, att det inte är goda gärningar som frälser, och inte heller onda gärningar som dömer, eftersom tron allena styr allt detta.
- xii. Generellt sett antar de att förståndet skall hållas under trons lydnad, och det som de inte förstår kallar de för tro.

40. Men vi behöver inte undersöka och utveckla dessa saker var och en för sig för att se om de är sanna. (Att de inte är sanna) framgår tydligt av det som redan har sagts här ovan. Det har i första hand bekräftats i Nya Jerusalems lära om Herren och i Nya Jerusalems lära om livet. Det har också visats från Ordet och samtidigt med stöd av förnuftet.

41. Men för att vi bättre ska förstå hur en tro skild från människokärleken ser ut, och hur tron som inte är skild från människokärleken är, så vill jag berätta vad jag har hört från en ängel i himlen. Han sade att han hade talat med många från den protestantiska kyrkan och hade hört vad deras tro var. Han berättade om sitt samtal med en som hade en tro skild från människokärleken och med en annan som hade en tro som inte

var skild från människokärleken, och vad han hörde dem säga. Han berättade vad han hade frågat ut dem om och vad de hade svarat. För att dessa saker ska kunna belysas vill jag här presentera deras samtal.

42. Ängeln sade till mig, att han hade sagt så här till den som hade en tro skild från människokärleken:

"Min vän, vem är du?"

Denne svarade:

"Jag är kristen och protestant."

"Vad är din lära och därmed din religion?"

Han svarade att det var tron. Och ängeln sade:

"Hur ser din tro ut?"

Han svarade:

"Min tro är att Gud Fader sände sin Son för att tillfyllestgöra för människosläktet, och att de som tror detta blir frälsta."

Ängeln frågade då och sade:

"Vad vet du mer om frälsningen?"

Denne svarade att frälsningen sker helt och hållet genom denna tro.

Och vidare frågade han:

"Vad vet du om försoningen?"

Han svarade att

"den skedde i och med lidandet på korset, och att Sonens förtjänst tillräknas genom denna tro."

Och vidare:

"Vad vet du om pånyttfödelsen?"

Han svarade att den sker genom denna tro.

"Vad vet du om ånger och syndernas förlåtelse?"

Han svarade:

"Genom denna tro."

"Säg mig vad du vet om kärlek [till Herren] och människokärlek!"

Han svarade att de finns i denna tro.

"Säg mig vad du vet om goda gärningar!"

Han svarade att de finns i denna tro.

"Säg mig vad du tänker om alla buden i Ordet!"

Han svarade att de finns i denna tro.

Sedan sade ängeln:

"Alltså gör du ingenting."

Han svarade:

"Vad är det jag ska göra? Jag kan inte göra något gott som faktiskt är gott av mig själv."

Ängeln sade:

"Kan du ha en tro av egen kraft?"

Han svarade:

"Det kan jag inte."

"Hur kan du då ha en tro?"

Han svarade:

"Det är en fråga jag inte ställer mig. Jag ska bara ha tro."

Till slut sade ängeln:

"Vet du alls något mer om frälsningen?"

Han svarade:

"Vad finns det utöver att tron allena ger frälsning?"

Men då sade ängeln:

"Du svarar som någon som spelar en enda ton på sin pipa. Jag hör inget annat än tro, tro, tro. Om du vet detta men inte något annat utöver det, så vet du ingenting. Gå och träffa dina vänner."

Och han gick och träffade dem i öknen där det inte fanns något gräs. Han frågade varför det var så, och svaret han fick var, att de inte hade något av kyrka inom sig.

43. Och till den som hade en tro som inte var skild från människokärleken, sade ängeln:

"Min vän, vem är du?"

Denne svarade:

"Jag är kristen och protestant."

"Vad är din lära och därmed din religion?"

Han svarade:

"Tro och gärningar."

Ängeln sade:

"Det är två saker."

Han sade:

"De kan inte skiljas åt."

Ängeln sade:

"Vad är tro?"

Han sade:

"Att tro det som Ordet undervisar oss om."

"Vad är människokärlek?"

Han svarade:

"Att göra det som Ordet undervisar oss om."

Ängeln sade:

"Kan det vara så, att du har trott detta men inte handlat därefter?"

Han svarade:

"Jag har handlat därefter."

Ängeln från himlen tittade då på honom och sade:

"Min vän, kom med mig och bo hos oss."